

Lovforslag nr. L 168. Fremsat den 18. februar 2004 af Villy Søvndal (SF), Anne Bastrup (SF) og Aage Frandsen (SF)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social service

(Præcisering af kommunernes pligt til at yde hjemmehjælp m.v.)

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 764 af 26. august 2003, som ændret senest ved § 2 i lov nr. 1168 af 19. december 2003, foretages følgende ændringer:

1. I § 75, stk. 2, indsættes efter 2. pkt. som nyt punktum:

»Tilbuddene efter § 71, stk. 1, nr. 2, skal som minimum omfatte hjælp til rengøring, vask, indkøb og madlavning, i det omfang en person ikke

egenhændigt eller kun vanskeligt eller med betydelige gener kan udføre disse opgaver selv. Kommunen er forpligtet til at give tilbuddene et indhold, der sikrer, at personen kan klare sig i sit eget hjem.«

§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Socialistisk Folkeparti fremsatte første gang i 1999 et lovforslag med samme ønske om ret til hjemmehjælp. Socialistisk Folkeparti mener, at det er vigtigt fortsat at fremhæve nødvendigheden af, at kommunen er forpligtet til at give tilbud om hjælp i en sådan grad, at en person kan klare sig i eget hjem. Forslagsstillerne har derfor igen taget initiativ til at fremsætte dette lovforslag.

Lovforslaget er en delvis genfremsættelse af lovforslag nr. L 39 fra folketingsåret 2001-02, 2. samling, se Folketingstidende, forhandlingerne side 919 og tillæg A side 970 og 972. Lovforslag nr. L 39 indeholdt en pligt for kommunerne til at tilbyde hjælp og pleje. Denne del blev gennemført ved lovforslag nr. L 130 fra folketingsåret 2001-02, 2. samling, se Folketingstidende, forhandlingerne side 4048, 7112 og 7492, tillæg A side 3535 og 3559, tillæg B side 1299 og tillæg C side 553.

Lovforslag nr. L 39 var en uændret genfremsættelse af lovforslag nr. L 29 fra folketingsåret 2001-02, 1. samling, se Folketingstidende, tillæg A side 774 og 776. Lovforslag nr. L 29 var en delvis genfremsættelse af lovforslag nr. L 166 fra folketingsåret 1998-99, se Folketingstidende, forhandlingerne side 3850 og tillæg A side 3843 og 3845.

Med mellemrum sker der massive nedskæringer i hjemmehjælpen. Forskellene er store fra kommune til kommune. Men når en kommune på få dage eller uger fjerner hjemmehjælp fra et større antal modtagere eller vælger at aflyse den visiterede hjælp uden at tilbyde erstatningshjælp, er det ikke udtryk for en individuel vurdering, men tegn på en generel nedskæring og forringelse af velfærden for pensionister og andre modtagere af hjemmehjælp. Derfor mener Socialistisk Folkeparti, at der er behov for en opstramning af loven, så det bliver klart, at kommunerne har pligt til yde hjemmehjælp, hvor denne er nødvendig.

Det er Socialistisk Folkepartis opfattelse, at der ikke er grund til at tro, at minimumskravene bliver laveste fællesnævner for hjemmehjælpen. Andre områ-

der, f.eks. folkeskoleområdet, kan fremdrages som bevis for, at der er stor variation fra top til bund trods regler om minimumskrav.

Hensigten med lovforslaget er ikke at fratage kommunerne skønnet over, hvilken hjælp der er behov for. Tanken er alene at sætte en nedre grænse, så det ikke er lovligt for kommunerne at gå under et vist niveau.

Socialistisk Folkeparti mener, at det bør slås fast, at hjemmehjælp ikke er noget, som en kommune yder eller ikke yder efter kommunalbestyrelsens forgodtbefindende. Hjemmehjælp er en ret for borgerne. Derfor skal kommunerne have en pligt til at yde den.

Hvis kommunerne skal leve op til dette, vil det koste penge. Det kan diskuteres, om kommunerne i givet fald har krav på kompensation via bloktilskuddet, ud fra den betragtning, at loven allerede i dag kan fortolkes således, at kommunerne har disse pligter. Socialistisk Folkeparti mener, at kommunerne i alle tilfælde har brug for flere penge til hjemmehjælp, og vil gerne drøfte dette – samt den nødvendige finansiering – i forbindelse med behandlingen af lovforslaget.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Kommunens pligt til at tilbyde hjælp eller støtte til nødvendige praktiske opgaver i hjemmet præciseres i lovforslaget. Det er nemlig her, man ser de voldsomme nedskæringer. Kommunen skal derfor i afgørelser om tildeling af hjælp være opmærksom på den nye bestemmelse. Det følger af den foreslåede ændring af § 75, stk. 2,

- 1) at kommunen skal yde hjælp i de beskrevne tilfælde,
- 2) hvilke typer af praktisk hjælp kommunen om fornødent skal yde hjælp til,
- 3) at hjælp skal ydes dels i de tilfælde, hvor en person ikke kan udføre arbejdsopgaverne selv, dels i de tilfælde, hvor en person ganske vist kan udføre dem selv, men hvor det er vanskeligt eller medfører betydelige gener, f.eks. i form af smerter, træthed og lignende,

- 4) at hjælpen skal give mulighed for, at personen kan klare sig i eget hjem. Herved forstås mere, end at den pågældende blot skal kunne overleve. Det skal ske på en rimelig og anstændig måde, hvilket indebærer, at hjemmet er præsentabelt, at personen i et vist omfang kan komme ud m.v.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Skriftlig fremsættelse

Villy Søvnal (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Præcisering af kommunernes pligt til at yde hjemmehjælp m.v.).

(Lovforslag nr. L 168).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager lovforslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om social service, jf. lovbekendtgørelse nr. 764 af 26. august 2003, som ændret senest ved § 2 i lov nr. 1168 af 19. december 2003, foretages følgende ændringer:

§ 75. Kommunen træffer afgørelse om tilde-
ling af personlig hjælp og pleje m.v. efter dette
kapitel. Kommunen behandler anmodninger
om hjælp efter § 71 ved en konkret, individuel
vurdering af behovet for hjælp til de opgaver,
som modtageren ikke selv kan udføre. Ved vur-
deringen af behovet for hjælp skal kommunen
tage stilling til alle anmodninger om hjælp fra
ansøgeren.

Stk. 2. Tilbuddene om hjælp efter § 71 skal bi-
drage dels til at vedligeholde fysiske eller psy-
kiske færdigheder, dels til at afhjælpe væsentli-
ge følger af nedsat fysisk eller psykisk funkti-
onsevne eller særlige sociale problemer. Til-
buddene skal løbende tilpasses modtagerens be-
hov.

Stk. 3. Tilbud efter § 73 a gives efter en kon-
kret, individuel vurdering af træningsbehovet.
Genoptræningstilbud efter § 73 a, stk. 1, gives
med henblik på så vidt muligt at bringe perso-
nen op på det funktionsniveau, som den pågæl-
dende havde inden sygdommen. Tilbud efter §
73 a, stk. 2, gives til personer, som har brug for
en individuel træningsindsats med henblik på at
kunne vedligeholde fysiske eller psykiske fær-
digheder.

1. I § 75, *stk. 2*, indsættes efter 2. pkt. som nyt
punktum:

»Tilbuddene efter § 71, stk. 1, nr. 2, skal som
minimum omfatte hjælp til rengøring, vask,
indkøb og madlavning, i det omfang en person
ikke egenhændigt eller kun vanskeligt eller med
betydelige gener kan udføre disse opgaver selv.
Kommunen er forpligtet til at give tilbuddene et
indhold, der sikrer, at personen kan klare sig i
sit eget hjem.«

§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgø-
relsen i Lovtidende.